

ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

เบญจวรรณ ดีลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความเห็นของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน ปีการศึกษา 2559 (ระหว่างวันที่ 2 - 30 เมษายน 2560) จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยป้อน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านข้อมูลย้อนกลับ ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านข้อมูลย้อนกลับ ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านปัจจัยตัวป้อน ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านผลผลิต ด้านสภาพแวดล้อมและภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิ การศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ

ทฤษฎีระบบ ,การบริหารการศึกษา,ผู้บริหาร โรงเรียน

บทนำ

การศึกษาในยุคปัจจุบัน มีความก้าวหน้าทันสมัยในเทคโนโลยีจึงเป็นการศึกษาสมัยใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ พร้อมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารโรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้คุณภาพการศึกษาดีขึ้น เนื่องจากการบริหารโรงเรียนเป็นนโยบายที่มาจากภาครัฐ แล้วปฏิบัติตามเป้าหมายของภาครัฐ ที่จะทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมียุทธวิธีหรือกลวิธี ที่จะทำให้โรงเรียนที่ผู้บริหารบริหารอยู่นั้นมีความก้าวหน้า ทั้งทางด้านการศึกษา ระบบบริหารและในด้านต่างๆ

การบริหารการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน จึงต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษา เพื่อมุ่งสู่การศึกษาที่มีคุณภาพและยั่งยืน โดยใช้ทฤษฎีระบบมาเป็นตัวช่วยในการบริหารการศึกษา ซึ่งทฤษฎีระบบทำให้เกิดความสัมพันธ์ในระบบของตัวมันเองช่วยให้องค์กรในภาพรวม และช่วยในการวิเคราะห์ระบบขององค์การพร้อมทั้งมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีลักษณะเป็นระบบเปิดมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ภายในและมีปฏิกริยากับสภาพแวดล้อมภายนอกเมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงการบริหารการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปตามปัจจัยป้อนและได้ผลผลิตป้อนออกสู่สังคมภายนอก การบริหารศึกษาเชิงระบบช่วยให้โรงเรียนจัดการศึกษาให้เกิดนวัตกรรมใหม่มาจัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตที่ต้องการ เปลี่ยนแปลงความต้องการและการสนับสนุนการศึกษาของชุมชนให้เป็นนโยบายการศึกษาที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคม (ศิริพงษ์ เสาภายน, 2557) การบริหารการศึกษาโดยใช้ทฤษฎีระบบ จึงทำให้มองเห็นองค์ประกอบของโรงเรียนได้ชัดเจน โดยแบ่งเป็น 5 ส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัจจัยตัวป้อน กระบวนการแปรรูป ผลผลิต ข้อมูลย้อนกลับ สภาพแวดล้อม ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 นั้นมีความสำคัญกับทฤษฎีระบบที่จะช่วยให้การบริหารการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยผู้บริหารจะต้องมีการวิเคราะห์ทฤษฎีระบบอย่างชัดเจน โดยที่คำนึงถึงผลลัพธ์ที่ผู้เรียนควรได้รับและเป็นประโยชน์สูงสุด ซึ่งทฤษฎีระบบนั้นช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรนั้นดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งสามารถบอกถึงข้อบกพร่องที่ควรได้รับการแก้ไขหรือพัฒนาให้มีคุณภาพจากข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากบุคคลภายในองค์กรอีกด้วย ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้โรงเรียนได้รับข้อมูลที่แท้จริงและสามารถหาวิธีหรือกลยุทธ์ที่ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำพาโรงเรียนสู่ความก้าวหน้าทางด้านการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความเห็นของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

สมมติฐานในการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์แตกต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขต ศรีนครินทร์แตกต่างกัน
3. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน 5 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 495 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Simple) ครูโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน 5 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 217 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie ; & Morgan, 1970 : 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

แนวคิดทฤษฎี

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามหลักการแนวคิดของรอปบินและคณะ (Robbin,Bregman,Stag and Coulter, 2006 p. 54) การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 2-30 เมษายน 2560

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ” ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการด้านการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน 5 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 495 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Simple) ครูโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน 5 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 217 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จของเครีจซีและมอร์แกน (Krejcie ; & Morgan. 1970 : 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น (Strata) แล้วจึงทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ เป็นชนิดคำถามปลายปิดจำนวน 40 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามรายการ (Check list) คือ เพศ วุฒิและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านผลผลิต ด้านข้อมูลย้อนกลับและด้านสภาพแวดล้อม โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวคิด หลักการ ทฤษฎีต่างๆ เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียน

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ตามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. สร้างแบบสอบถามที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียน ใน 5 ด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้มีความถูกต้อง สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00

6. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ 0.94 และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlation) อยู่ระหว่าง 0.26 - 0.79

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น ไปจัดพิมพ์ให้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอและนำหนังสือจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ไปถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตัวเองทั้งหมด โดยส่งแบบสอบถาม จำนวน 217 ชุด ให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 217 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ผล

5. การเตรียมข้อมูล

1. ตรวจสอบถามถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม
2. เรียงลำดับแบบสอบถามที่เก็บมาตามลำดับ
3. ลงข้อมูลในรหัสข้อมูล (Coding Form)
4. ตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

6.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด มาจัดกระทำ ดังนี้

1. ลงรหัสหมายเลขแบบสอบถาม แต่ละฉบับตามตัวแปรอิสระที่ศึกษา
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วทั้งหมดดำเนินการคำนวณสถิติ ซึ่งคำนวณโดยใช้

โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพบุคคล ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ การทำงาน ใช้วิธีคำนวณโดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ใช้วิธีคำนวณ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.00 หมายถึง การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.00 หมายถึง การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.00 หมายถึง การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารตามหลักทฤษฎีระบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ กรณีเปรียบเทียบตัวแปรอิสระที่มีค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศและวุฒิการศึกษา ใช้สถิติการทดสอบค่าที (Independent t-test) และกรณีเปรียบเทียบตัวแปรอิสระที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะนำไปเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Sheffe's method)

ผลการศึกษา

การวิจัย เรื่อง ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ในภาพรวมประกอบด้วย ด้านปัจจัยป้อน ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านผลผลิต ด้านข้อมูลย้อนกลับและด้านสภาพแวดล้อม

ตารางที่ 1 การบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

รายการ	\bar{x}	S.D.	แปลความหมาย
1. ด้านปัจจัยป้อน	4.28	0.60	มาก
2. ด้านกระบวนการแปรรูป	4.22	0.61	มาก
3. ด้านผลผลิต	4.26	0.59	มาก
4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ	4.19	0.63	มาก
5. ด้านสภาพแวดล้อม	4.24	0.58	มาก
ภาพรวม	4.24	0.58	มาก

ตารางที่ 1 พบว่าผลการวิเคราะห์การบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านปัจจัยป้อนอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการแปรรูปอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ด้านข้อมูลย้อนกลับโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับมาก แต่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ด้าน	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านปัจจัยตัวป้อน	4.22	0.65	4.31	0.57	-1.037	0.302
2. ด้านกระบวนการแปรรูป	4.12	0.66	4.27	0.58	-1.614	0.109
3. ด้านผลผลิต	4.19	0.66	4.30	0.55	-1.285	0.201
4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ	4.05	0.72	4.26	0.66	-2.267	0.024
5. ด้านสภาพแวดล้อม	4.16	0.73	4.33	0.65	-1.646	0.102

ตารางที่ 2 พบว่าการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านข้อมูลย้อนกลับ ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านปัจจัยตัวป้อน ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านผลผลิต ด้านสภาพแวดล้อมและภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ด้าน	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านปัจจัยตัวป้อน	4.26	0.65	4.34	0.43	-0.873	0.383
2. ด้านกระบวนการแปรรูป	4.19	0.66	4.30	0.45	-1.210	0.228
3. ด้านผลผลิต	4.22	0.64	4.37	0.40	-1.566	0.119
4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ	4.16	0.68	4.28	0.42	-1.240	0.216
5. ด้านสภาพแวดล้อม	4.24	0.74	4.36	0.46	-1.087	0.278

ตารางที่ 4 พบว่าการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิ การศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ จำแนกตามประเภทผลการดำเนินงาน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านปัจจัยตัวป้อน	ระหว่างกลุ่ม	1.335	2	0.667	1.867	0.157
	ภายในกลุ่ม	76.507	214	0.358		
	รวม	77.842	216			
2. ด้านกระบวนการแปรรูป	ระหว่างกลุ่ม	1.824	2	0.912	2.467	0.087
	ภายในกลุ่ม	79.103	214	0.370		
	รวม	80.926	216			
3. ด้านผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	1.254	2	0.627	1.817	0.165
	ภายในกลุ่ม	73.824	214	0.345		
	รวม	75.078	216			
4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ	ระหว่างกลุ่ม	1.138	2	0.569	1.448	0.237
	ภายในกลุ่ม	84.115	214	0.393		
	รวม	85.254	216			
5. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.582	2	0.291	0.624	0.537
	ภายในกลุ่ม	99.816	214	0.466		
	รวม	100.399	216			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.071	2	0.535	1.661	0.204
	ภายในกลุ่ม	71.575	214	0.334		
	รวม	72.646	216			

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 217 คน พบว่าผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.90 ในกลุ่มวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74 และประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64

2. การศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยป้อน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านผลผลิต ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านข้อมูลย้อนกลับ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านปัจจัยตัวป้อน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลทันต่อเหตุการณ์ (MEAN = 4.37) รองลงมาคือ ข้อ 5 ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพ (MEAN = 4.34) และข้อ 2 ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา (MEAN = 4.28)

2.2 ด้านสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (MEAN = 4.43) รองลงมาคือ ข้อ 5 ผู้บริหารมีการสนับสนุนการมีวัฒนธรรมองค์กร (MEAN = 4.30) และข้อ 3 ผู้บริหารสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม (MEAN = 4.26)

2.3 ด้านผลผลิต โดยภาพรวมระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 9 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูทำโครงการและคิดค้นการผลิตสื่อและนวัตกรรมการศึกษา (MEAN = 4.38) รองลงมาคือ ข้อ 6 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมใหม่ๆ เข้ามาจัดการเรียนการสอนให้กับ

นักเรียน (MEAN = 4.29) และข้อ 3 ผู้บริหารทำให้โรงเรียนมีมาตรฐานการปฏิบัติงานและแผนการติดตามอย่างต่อเนื่อง (MEAN = 4.28)

2.4 ด้านกระบวนการแปรรูป โดยภาพรวมระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.22) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 ผู้บริหารมีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของครูและบุคลากรของโรงเรียนในแต่ละฝ่ายได้ชัดเจน (MEAN = 4.33) รองลงมาคือ ข้อ 1 ผู้บริหารมีการวางแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนอย่างเป็นทางการ (MEAN = 4.31) และข้อ 10 ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีจิตสาธารณะ (MEAN = 4.30)

2.5 ด้านข้อมูลย้อนกลับ โดยภาพรวมระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (MEAN = 4.19) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู (MEAN = 4.28) รองลงมาคือ ข้อ 1 ผู้บริหารมีการยกย่อง เชิดชูครูและบุคลากรที่มีผลงานที่ดีเพื่อครูมีขวัญกำลังใจในการทำงานและข้อ 8 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงของบุคลากรได้ (MEAN = 4.22) และข้อ 7 ผู้บริหารมีการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง (MEAN = 4.20)

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านข้อมูลย้อนกลับ ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ด้านปัจจัยตัวป้อน ด้านกระบวนการแปรรูป ด้านผลผลิต ด้านสภาพแวดล้อมและภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ตามสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ด้านปัจจัยป้อน คือทรัพยากรที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ เงินหรือข้อมูลที่ใช้ในการผลิตหรือการบริการ ในการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหารโรงเรียนนั้นปัจจัยเป็น ผู้บริหารที่จะใช้กลยุทธ์ทฤษฎีที่จะทำให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 กระบวนการแปรรูป จากการใช้เทคโนโลยีและหน้าที่ในทางการบริหารตัว ป้อนนำไปสู่กระบวนการแปรรูปใน โรงเรียนปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเป็นส่วนหนึ่งของการแปร รูปหรือกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำให้นักเรียนกลายเป็นพลเมืองที่มีการศึกษาซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่ สังคมต่อไป ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้ใช้กระบวนการที่มีหรือได้ศึกษานำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน มากที่สุด

1.3 ผลผลิต เป็นผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์กร องค์กรทางการศึกษา ผลิตและแจกจ่ายความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนโดยต้องเล็งเห็น ผลผลิตที่ออกมาเป็นสำคัญ คือ นักเรียนนั้นว่ามีประสิทธิภาพมากที่สามารถเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ต่อไป

1.4 ข้อมูลย้อนกลับ เป็นสารสนเทศเกี่ยวกับผลผลิตหรือกระบวนการของ องค์กรซึ่งมีอิทธิพลต่อการคัดเลือกตัวป้อนระหว่างวงจรต่อไป ข้อมูลสารสนเทศเช่นนี้อาจนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงทั้งในกระบวนการแปรรูปและผลผลิตในอนาคต ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเปิดใจและรับฟัง ความคิดเห็นในทุกๆ ด้านของการบริหารงาน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.5 สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบองค์กร ได้แก่ แรงผลักดัน ทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ ที่มาปะทะกับองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ผู้บริหารที่จะคอยช่วยเหลือ และชี้แนะนำแนวทาง ที่จะทำให้โรงเรียนนั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อสังคม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

2.2 ควรศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการบริหารการศึกษาตามหลักทฤษฎีระบบ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 2 สหวิทยาเขตศรีนครินทร์

เอกสารอ้างอิง

- เรขา ศรีวิชัย.(2554). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพใน
จังหวัดนนทบุรี.วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, วิทยาลัย
บัณฑิตศึกษา, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2543). หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . พิษณุโลก : ตระกูลไทย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุษย์. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
เทียมฟ้า.
- มนตรี มณีวงษ์และคณะ. (2558). ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งเสริมการบริหารวิชาการโรงเรียนสังกัดการ
บริหารส่วนจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต, สาขา
การจัดการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย, มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ.(2557).ระเบียบวิธีวิจัยหลักการและแนวปฏิบัติ.กรุงเทพฯ: ศสว.
- อำนาจ ทองโปร่ง.(2553). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Robbin .P.S., Bergman. R., Stagg, I. and M. Coulter. 2006. **Management**. Sydney: Prentice Hall.